

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 28. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESSENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Nasprotstva med Londonom in Parizom

Posredovalna akcija Laval je naletela na velike težave v Londonu, ki vztraja na strogem izvajanju določb pakta DN

Pariz, 17. oktobra g. V pariških in londonskih diplomatskih krogih je že del časa znano, da obstajajo med francoskim ministrskim predsednikom Lavalom in angleško vlado gotova nasprotstva o raznih vprašanjih, ki so v zvezi z italijansko-abesinskim sporom. Položaj je tale:

Laval je v svojem zadnjem razgovoru z angleškim poslanikom v Parizu Clarcom predlagal, naj bi Anglija umaknila svoja pomorska ojačenja v Sredozemskem morju. Angleški poslanik je dal razumeti, da bo njegova vlada sprejela ta predlog. Laval je nato natančno informiral italijanske poslanike v Parizu Ceruttija o svojem posredovalnem načrtu. Obenem je Laval nujno prosil Mussolinija, naj umakne italijanske kontingente z libijsko-egiptske meje, da bi s tem doprinesel svoj del k olajšanju položaja. Pogajanja med Parizom in Londonom so težavna, ker vztraja angleška vlada na tem, da je Francija na podlagi člena 16 statuta DN dolžna podpirati Anglijo v primeru italijanskega napada na angleško sredozemsko brodogradnjo ter angleškemu brodogradnji dati na razpolago svoja pristanišča. V svojem razgovoru z angleškim poslanikom Laval nikakor ni zanikal te obveznosti,

vendar pa je na angleško vprašanje dal nejasen odgovor, kar je v Londonu napravilo neprijeten vtis. Neodločno stališče Francije nikakor ne bo vplivalo na Anglijo, da bi opustila svojo politiko točnega izvajanja statuta DN in da bi prekinila tradicionalno prijateljstvo za njo. Tehnična nasprotstva med Anglijo in Francijo bodo brezdvomno prihodnje dni odstranjena.

Lavalovi predlogi

je v listu »Echo de Paris«, da je Laval predložil Italiji in Angliji naslednje kompromisne predloge za mirno likvidacijo abesinskega problema:

- 1) Italija pristane na prekinitve prodiranja v Abesinijo in odredi generalu de Bonu, da obdrži svojo vojsko na zavzetih postojankah.
- 2) Abesinska pokrajina Tigre se proglasi za neodvisno kneževino.
- 3) Abesinija odstopi Italiji pokrajini Harar in Ogaden.
- 4) Abesinija se postavi pod mednarodno nadzorstvo, pri čigar izvajanju bodo imeli zastopniki Italije posebne pravice.
- 5) Abesinija dobi samostojno luko in izhod na morje, eventualno Zeilo v Britanski Somaliji.
- 6) Ta sporazum naj bi se formalno sklenil s posredovanjem Društva narodov.

Anglija odklanja

Lavalove predloge

in poziva Laval, naj se končno odloči za Anglijo ali za Italijo

London, 17. oktobra. tr. Pariški dopisnik »Timesa« potrjuje informacije o prizadevanju Laval, glede uvedbe novih mirovnih pogajanj. V zvezi s tem je Laval apeliral na Anglijo, naj bi umaknila svoje brodogradnje iz Sredozemskega morja, Italiji pa je priporočil, naj umakne svoje čete iz Libije. Mussolini naj bi s svečano izjavo potrdil, da goji do Anglije le prijateljske namene. Rešitev abesinskega problema si zamisli Laval v obliki mandata Društva narodov, pri čemer

naj bi se priznali interesi Italije. »Times« smatra, da so taki predlogi za Anglijo nesprejemljivi, ker bi Mussolini ostal zmagovalac in bi bila Italija vrhunska kot napadalec nagrajena z velikimi teritorialnimi pridobitvami. »Daily Telegraph« poroča v zvezi s tem, da je angleška vlada energično pozvala Laval, naj se končno že enkrat odloči ali za politiko Anglije, ki sloni na načelih Društva narodov, ali pa za politiko Italije, ki krši prevzete obveznosti.

Mussolinijevi pogoji:

razkosanje Abesinije

Dosedaj zasedeno ozemlje naj pripade Italiji, večji del preostale Abesinije pa pretvori v mandatno kolonijo

Rim, 17. oktobra. tr. V tukajšnjih dobrih poučenih krogih je Mussolini odgovoril na predloge Laval, da zahteva Italija zase vse ozemlje, ki so ga doslej zasedle italijanske čete. Vse zunanje dežele Abesinije, ki jih je osvojil še le cesar Menelik, naj bi se združile v mandatno kolonijo Društva narodov, na katero bi morala imeti Italija odločilen vpliv. Te pokrajine bi obsegale večji del abesinske države vključno Addis Abebo, le severne pokrajine Šoa in Tigre z izje-

mo Adu in Aksuma naj bi še nadalje ostale neposredno podrejene abesinsko cesarju. V tem ozemlju je tudi Tanisko jezero, zaradi česar bi tako okrnjena Abesinija spadala v angleško interesno področje. Kakor pa zatrjujejo, Anglija na take pogoje pod nobenimi okoliščinami ne bo pristala, marveč slej ko prej zahteva, da se mora Italija s svojimi četami pred pričetkom pogajanj umakniti z abesinskega ozemlja.

Če se prepirata dva...

Nemčija ne bo sodelovala pri sankcijah, marveč bo Italiji dobavila vse vojne potrebščine

Pariz, 17. oktobra. tr. Berlinski dopisniki tukajšnjih listov soglasno potrjujejo, da bo ostala Nemčija po zanesljivih informacijah v italijansko-abesinskem konfliktu strogo nevtralna ter ne bo sodelovala pri izvajanju sankcij proti Italiji. V Berlinu pričakujejo demaršo

angleške vlade, ki namerava pozvati Nemčijo k izvajanju sankcij, vendar pa že sedaj zagotavljajo, da bo morala Anglija dolgo čakati na odgovor. Med tem pa bo Nemčija pridno dobavljala Italiji vse vojne potrebščine in zaposlila čim več svoje industrije.

Nemške simpatije za Abesinijo

Berlin, 17. oktobra. tr. V Hamburgu je prišlo 41 Nemcev, ki so morali zaradi vojne med Italijo in Abesinijo zapustiti Addis Abebo. Vodja te skupine je dal daljšo izjavo nemškemu novinarjem, ki kaže, da Nemci simpatizirajo z Abesinijo. Med drugim je izjavil, da so Abesinci trdno prepričani, da se Italijanom ne bo nikdar po srečilo podjarmiti njihove dežele. Tudi če bi jo vso zasedli, ne bo miru in stalo bi Italiji mnogo krvi in finančnih žrtv. Z zavzetjem Addis Abebe še dolgo ni zavajana vsa država. Če je sploh mogoče govoriti o podjarmitju Abesinije, po kaki

evropski državi, potem sta to edino Anglija in Francija. Abesinska armada je v glavnem dobro oborožena in tudi prikloni primerno izvrstno izveščena. Italija bo dosegla uspehe samo, če hoče žrtvovati ne samo veliko časa, temveč še več denarja in krvi.

Bruselj, 17. oktobra. AA. Havas poroča: Prihod Tekla Havarata v Liege, je, kakor poročajo, v zvezi z nabavo večje količine municije. Havarata je izjavil novinarjem, da je Italija napadalec. Pogajanja med Italijo in Abesinijo se lahko nadaljujejo samo, če italijanske čete zapuste Abesi-

nijo. Borba med Italijo in Abesinijo bo dolga, toda na kraju bomo zmagali mi, ker bo Abesinija lahko odbijala italijanske napade 12 in tudi 15 let.

Italija in Anglija

Milan, 17. oktobra. AA. »Gazzetta del Popolo« pravi v svojem današnjem uvodniku, da se Anglija pripravlja na vojno z Italijo. Sedaj bi lahko Italija vložila tožbo pri Društvu narodov proti Angliji. »Popolo d'Italia« ponovno ugotavlja, da so sankcije le sredstvo za zaščito angleške imperialistične politike. Italija Angležem dejansko ničesar noče vzeti in je pripravljena spoštovati njihove interese tudi v Abesiniji. Italijanske meje v vzhodni Afriki so več 100 km oddaljene od belega Nila in Kaira. Egipt je varen tudi pred italijanskim vpadom iz Libije.

Cerkev in Abesinija

Perugia, 17. oktobra. AA. Tukajšnji škof je poslal duhovščini pismo, v katerem pravi med drugim, da morajo sinovi Italije izvršiti veliko duhovno misijo. Katoliška in rimska Italija mora uvajati načela enakosti, ljubezni, bratstva in krščanstva tudi v Abesiniji, katere narod jih doslej še ne pozna.

Zadnji Italijan zapusti Abesinijo

Pariz, 17. oktobra. AA. Havas poroča: Zadnji italijanski državljani v Abesiniji Busotti je odpotval v Djibuti, kamor je prispel z ženo, tremi otroci in zakladom platine vrednosti enega milijona frankov. S svojo rodinjo je potoval na mezhgih in ga niso nikjer vznemirjali.

Nitti Mussoliniju

Rim, 17. oktobra. AA. Bivši ministrski predsednik Nitti je poslal Mussoliniju pismo, v katerem mu sporoča, da se smatra v sedanjih okoliščinah samo za Italijana in da je kot tak solidaren z vlado.

Francija prevzela zaščito tujcev v Abesiniji

Addis Abeba, 17. oktobra. w. Po uradnem abesinskem sporočilu se je Francija izjavila pripravljeno, da prevzame zaščito Evropejcev. Zato bo sedaj na železniški postaji v Diredavi, kjer živi 890 izotomcev, na podlagi dogovora s francosko vlado, določeno nevtralnemu ozemlju. V sporazumu z italijansko vlado se bodo na tem ozemlju naselili Evropejci in na mesečni železnice, da bodo varni pred bombardiranjem.

Amerika in sankcije

Washington, 17. oktobra. AA. Minister trgovine Roper je dal novinarjem izjavo, v kateri je med drugim omenil, da se prepoved izvoza orožja in nekih sirov in Italijo, kakor se je zanjo oddalil sankcijski odbor gotovo ne bo striktno izpolnjeval, če ne bodo sodelovale tudi ameriške Zedinjene države. Roper je dodal, da ameriška vlada še vedno ni do kraja proučila to vprašanje in zato on ne more dati nikake konkretne izjave o njenem definitivnem stališču. Mi samo proučujemo ves problem in se pripravljamo na dejanja, če bodo potrebna.

Povratak papeškega nuncija v Prago

Praga, 17. oktobra. AA. ČTK poroča: Po presledku dveh let se je papeški nuncij po objavi modusa živenda zopet vrnil v Prago. Šnoči je prispel novi nuncij msgr. Ritter. Na postaji so ga sprejeli in svečano pozdravili vrhovni zastopniki cerkve in oblasti. Zbrala pa se je pred kolodvorom tudi množica vernikov, ki je priredila papeškemu zastopniku velike ovacije. Že v Hebu, Marjanskih Laznih in Pizni so msgr. Ritterju priredili svečane sprejeme. Praški nadškof se mu je odpeljal naproti.

Borzna poročila.

(Devize z všteto premijo 28.5%). Amsterdam 2963.15—2977.75, Berlin 1756.08—1769.95; Bruselj 735.61—746.67; London 214.41—216.47; New York 4340.37—4376.68; Pariz 288.39—289.83; Praga 181.05—182.16; Trst 355.75—358.83. Avstrijski šiling v priravnem kliringu 8.50—8.60.
Curih, 17. oktobra: Beograd 7.—, Pariz 20.25, London 15.09, New York 307.25, Bruselj 51.70, Milan 25.025, Madrid 41.96, Amsterdam 208.05, Berlin 123.50, Dunaj 56.70, Praga 12.72, Varšava 57.85, Bukarešta 2.50.

Abesinci v defenzivi

Marljivo utrjujejo svoje postojanke, da bi zadržali nadaljno prodiranje italijanskih čet

London, 17. oktobra. AA. Agencija Reuters poroča: Abesinska vojska se na severni fronti še nadalje koncentrira. Za črto, na kateri se je utrdila vojska Rasa Sejuma in abesinskega prestolonaslednika, se organizira močna rezervna armija. V vsakem primeru so Abesinci okrog Makale zasedli strateško zelo važne točke. Splošno se sodi, da ne bodo podvzeli nikakih ofenzivnih akcij ter da bodo vse svoje ofenzivne operacije na severni fronti omejili na manjše napade na italijanske po-

Tudi v Ogadenu je abesinska vojska po številu vojakov zelo močna. Zlasti na ju gozapadu Gerlogubice so koncentrirani veliki oddelki Abesincev, ki pričakujejo, da bodo Italijani vsak hip pričeli prodirati proti Hararu.

Tudi večeraj so bila italijanska letala zelo aktivna in so bombardirala abesinska taborišča ter izvršila celo vrsto izvidniških poletov nad železniško progo Addis Abeba — Džibuti.

Iz Addis Abebe prihaja vest, da se je tekom večerajšnjega dne v abesinski prestolnici zbralo več tisoč bojnikov iz zapadne Abesinije. Pred parlamentom se bo danes vršil vpriso cesarja defile čet, pri katerem bo sodelovalo 50.000 vojakov vseh vrst orožja. To vojaštvo bo nato takoj odpotvalo na razne fronte. Danes odpotuje na severno fronto tudi 4000 vojakov cesarske garde. Drugi oddelki garde odpotujejo v Dosslo južno od Magdale. Tretji oddelki pa je namenjen v Makale.

Kar se tiče vesti, da so Italijani odpotovali iz Somalije v Eritrejo 10.000 vojakov, naglašajo v Addis Abebi, da je to zelo verjetno, ker se redno meseca novembra razširi po vsem Ogadenu tropiska mrhlca, ki jo evropski ljudje le s težavo prebijo.

V kratkem izide v slovenskem prevodu EPOHALNA KNJIGA ABESINIJA

Nerešeni problem Afrike.

Cena broš. Din 30.—; vez. Din 40.—. Naroča se pri založbi »Dom«, Ljubljana.

stojanke ter četniško borto proti posameznim italijanskim oddelkom. Nadejajo se namreč, da bodo s tako taktiko ovirali nadaljnje napredovanje Italijanov v sektorju okrog Makale.

Kanya odstopi?

Madžarski zunanji minister se ne strinja s stališčem, ki ga je zavzela madžarska vlada v pogledu sankcij proti Italiji

Budimpešta, 17. oktobra. tr. V političnih krogih se trdnovratno vzdržujejo vesti, da namerava madžarski zunanji minister Kanya odstopiti, ker se ne strinja s stališčem, ki ga je Madžarska zavzela v pogledu sankcij proti Italiji. Kanya je mnenja, da je zašla Madžarska s tem v nevzdržen položaj napram Društvu narodov, ki ji je baš v zadnjih letih že ponovno pomagalo iz hudih zadreg. V parlamentarnih krogih se že govori o njegovem nasledniku. Kot najresnejša kandidata se imenujeta sedanji notranji minister Kozma in madžarski delegat pri Društvu na-

rodov Tanozos. Pozornost je zbudilo dejstvo, da se je notranji minister že preteklo medeljo na nekem zborovanju bavil skoraj izključno le z zunanje političnimi vprašanji. Stališča madžarske vlade v pogledu sankcij pa je tudi v parlamentarnih krogih naletejo na hudo kritiko. Vloženih je cela vrsta interpelacij, o katerih bi moral parlament že danes razpravljati. Razprava o njih pa bo najbrž odročena za nedoločen čas, ker bi bilo vladi skrajno neprijetno, če bi jo parlament v sedanjem trenutku desavuiral.

ČSR za svojo obrambo

Ustanovljen bo vrhovni svet za narodno obrambo in uvedena predvojaška vzgoja mladine

Praga, 17. oktobra. AA. ČTK poroča: Minister za narodno obrambo Mahník je v svojem govoru na seji narodnoobrambenega odbora parlamenta med drugim ugotovil, da zahteva mednarodna institucija nove odredbe, ki bodo v zadostni meri zagotovile varnost češkoslovaških držav. Poudaril je, da bo vlada predložila parlamentu zakonske načrte, po katerih se bo mogoče v vojaškem pogledu zavarovati proti vsaki nevarnosti. Zakonski načrt bo določal ustanovitve vrhovnega sveta za narodno obrambo. Drugi zakonski

načrt se bo nanašal na organizacijo predvojaških tečajev in vojaško vzgojo mladine. Da se bolje organizira vojska, bo ustanovljenih sedem novih funkcij, komandantov armijskih zborov. Na ta način se bo omogočilo večje napredovanje v ofiserskem kadru. Vlada bo izdala odredbe o ureditvi posebnih taborišč v katerih se bo mladina vzela v očiščeno in poučevala v posameznih vojaških strokah. Minister je aludiral na moderno opremo, počečano bo število konjeniških polkov in nekatere utrdbe se bodo izpopolnile.

Slovenski poslanci in vlada

Beograd, 17. oktobra. p. Narodni poslanec g. Karlo Gajšek je poslal predsedniku kluba vladne večine pismo, v katerem pravi, da je izvedel, da je narodni poslanec dr. Lovrenčič prijavil njegov izstop iz kluba vladne večine. Dr. Lovrenčič je to storil brez njegovega znanja in dovo-ljenja. Čast mu je zaradi tega sporočiti predstvi kluba, da ostane še nadalje član kluba vladne večine, istotako pa tudi dr. Klar, za katerega je dr. Lovrenčič prav

tako prijavil izstop iz kluba vladne večine. Od slovenskih poslancev ostanejo torej člani kluba vladne večine gg. dr. Veb. le, dr. Klar, dr. Koce, Brenčič, Gajšek, Kersnik in Pevec, ki je bil izvoljen na Mačkovi listi. V imenu teh svojih tovarišev prosi poslanec Gajšek predsedstvo kluba, naj pri sestavi kandidatur za skupščinsko predsedstvo in skupščinske odbore to njegovo sporočilo upošteva.

JRZ odobrena

Beograd, 17. oktobra. m. Notranji minister dr. Korosec je danes izdal odlok, s katerim se definitivno potrjuje in dovoljuje JRZ kot politična stranka.

Vladni kandidati

Beograd, 17. oktobra. p. Kakor se doznava iz vrst vladne večine, so postavljene v okviru kluba vladne večine naslednje kandidature za skupščinsko predsedstvo: predsednik minister za tele. sno vzgojo Mirko Komnenović, prvi podpredsednik Dragiša Cvetković, drugi podpredsednik Artur Mahník, tretji podpredsednik Zafar beg Kulenović.

Volilna zmaga

liberalcev v Kanadi

Ottava, 16. oktobra. AA. Pri volitvah v kanadski parlament je liberalna stranka dosegla veliko zmago nad konservativci. Do 2. jutraj so bili znani naslednji volilni izidi: liberalna stranka 143 mandator, konservativci 35 mandator, socialno - gospodarska stranka 8 mandator, neodvisni liberalci 4 mandate, stranka narodne obnove 3 mandat, republikanska zadržna zveza 3, kmetski delavci en mandat.

Doslej je znano, da ni bilo izvoljenih 10 konservativnih ministrov. Rezultati so popolni samo iz pokrajin Quebeca, Ontaria in iz primorskih krajev.

Ottava, 16. oktobra. w. Končni izid volitev je naslednji: liberalci 165, konservativci 40, ostale stranke 29 mandator.

Bilanca našega letošnjega tujskega prometa

Kljub slabim prognozam je končni uspeh letošnje sezone prav dober

Ljubljana, 17. oktobra. Te dni so turistične ustanove v posameznih važnejših krajih naše banovine zaključile svoje statistike o letošnjem tujem prometu. Podatki ki jih imamo na razpolago, so zadovoljivi; večina krajev z izjemo Bleda in še nekaterih je imela v našem letu glavni sezoni prav zadovoljiv obisk. Ako hočemo sestaviti kolikor toliko točno bilanco o uspehu letošnje turistične sezone v Sloveniji, zadošča, če upoštevamo le najvažnejše kraje, ki igrajo v našem tujem prometu iz leta v leto odločilno vlogo, a to so predvsem Bled, Rogaška Slatina, Kranjska gora, Dobrna, Dolenjske toplice, Slatina Radenci, Kamnik in Rimske toplice.

Po skupnem številu obiskovalcev in prav tako nočnim prednjači tudi letos Bled, ki je imel 10.419 gostov s 119.261 nočninami. V primeri z lanskim letom je število nočnih padlo za 11.768. Število obiskovalcev pa za 665. Po vrstnem redu mu sledi: Rogaška Slatina (6.751 gostov in 107.940 nočnin), Kranjska gora (4.873 gostov in 63.866 nočnin), Dobrna (3.255 gostov in 56.615 nočnin), Dolenjske toplice (2.325 gostov), Slatina Radenci (1.076 gostov in 16.310 nočnin), Kamnik (536 gostov in 10.661 nočnin) in končno Rimske toplice s 430 gostov in 4.523 nočnin. Med Dobrno in Dolenjske toplice je treba uvrstiti tudi Bistrico-Bohinjsko jezero ter Laško.

Kraje, ki smo zanje navedli točne številke, je v letošnji glavni sezoni obiskalo 19.114 Jugoslovenov, 2.554 Čehoslovakov, 1.693 Avstrijcev, 1.085 Nemcev, 579 Italijanov, 390 Madžarov, 353 Grkov, 238 Francozov, 225 Angležev, 205 Poljakov, 192 iz raznih držav Evrope, 125 Rumunov, 110 Američanov, 70 Švicarjev, 64 Nizozemcev, 45 Bolgarov, 41 iz Severnih držav, 39 Belgijcev in 50 gostov iz Azije, Afrike ter Avstralije. Število Avstrijcev in Madžarov je znatno nazadovalo zaradi tega, ker so bile z omenjenima državama sklenjene turistične konvencije oziroma pogodbe šele 2. in 3. avgusta, t. j. že za časa trajanja glavne sezone. Zanimivo je, da je v primeri z lanskim letom zlasti nazadovalo število italijanskih gostov, da je Grkov, ki jih je bilo lani v vseh krajih Slovenije le 207, letos pa 353 in gostov iz še nekaterih balkanskih držav, ki bi v njih bilo potrebno znatno razširiti propagando za obisk naših krajev, a zlasti v Grčiji, kjer so po zadnjih potetih mnogih zdravilnih vrelci presahnil in je zaradi tega število grških gostov v naših krajih iz leta v leto večje.

Zanimivo je, da jugoslovenski gosti prevladujejo v Rogški Slatini, ki ima sicer skupno število gostov mnogo manjše, nego Bled, dočim izomeli iz vseh držav, razen Grčije, prevladujejo na Bledu, kjer so najbolj zastopani Čehoslovaki, a nato Nemci, Avstrijci, Italijani, Madžari in Poljaki. Število grških gostov je zlasti veliko v Rogški Slatini in Dobrni, kar potrjuje trditve o vzroku povečanja števila Grkov v naših krajih.

Ako primerjamo statistične podatke posameznih krajev za letošnjo glavno sezono s podatki lanskega leta, moramo ugotoviti, da je bil letos najbolj prizadet Bled, ki je zaradi nazadovanja gostov izgubil najmanj 2 milijona denarnega prometa. V Rogški Slatini je število tujih gostov letos nazadovalo za 779, ino zemskih pa padlo za 36, kljub temu pa je število nočnih poraslo za 27.787. Slatino Radence je letos obiskalo 168 gostov več, nego lani, a tudi število nočnih je poraslo za 2.600. V Rimskih toplicah je število gostov padlo za 17, število nočnih pa poskočilo za 208. V Dobrni je število gostov nazadovalo za 468, število nočnih pa za 4.718. V Kranjski gori je bilo letos 257 gostov s 6.501 nočnino več, nego lani, kar dokazuje, da se temu kraju s Podkorenem in Gornjo-Martuljkom vrača spet stari sloves solidnega klimatičnega zdravlja.

lišča, a ne zgolj sdravilišča za jetične, kakor se je v naši javnosti takom zadnjih let v škodo tega lepega kraja precej govorilo. Majhen napredek so letos zabeležile tudi Dolenjske toplice, ki bodo v letošnjem letu prvič uvedle tudi zimsko sezono. V Dolenjskih toplicah je bilo letos zlasti veliko izletnikov, ki je doseglo letošnje število 1.532, kar dokazuje, da tudi za naše dolenjske kraje v naši javnosti iz leta v leto vlada večje zanimanje. Za ne tako veliko število gostov, kakor veliko število nočnin je letos nazadovalo Kamnik, ki je bil izbrisan iz seznama naših turističnih krajev, kateri morajo svojim obiskovalcem nuditi ugodnosti brezplačne povratka po sedemdnevnem bivanju. Prepričani smo, da bo ta krivica kmalu popravljena in da bo Kamnik spet dobil svoje pravice.

Ako presojamo letošnji tujski promet v Sloveniji po statističnih omenjenih najvažnejših krajih, moramo ugotoviti, da je splošen uspeh prav dober, kar dokazuje, da prav tako ljubljanska zveza za tujski promet v Sloveniji, kakor mariborska tujsko prometna zveza in tujsko prometna društva v posameznih krajih v polni meri izpolnjujejo dolžnosti in pravilno razumejo nalogo sodobnega turizma in tujsko prometne propagande. Ako bo v bodoče tudi najvišji turistični forum v državi pokazal za naš turizem več razumevanja in pravčasno sklepala turistične konvencije ter odstranil večkrat umetno postavljene ovire, bo tujski promet v naših krajih v prihodnjih letih napredoval v še mnogo večji meri, kar bo v vsakem pogledu le plačilo gospodarsko moč dravske banovine. Nepravilno sklepanje turističnih poročil zlasti s sosednjimi državami škodi namreč v največji meri naša Slovenija, ki ima med vsemi banovinami naše države vedno največje število ino zemskih gostov.

Ob tej priliki naj omenimo, da je letos v naši državi tujski promet tudi sicer znatno napredoval, saj je bilo v vsej državi letos 29.632 gostov z 193.660 nočnin več, kakor lani.

R—y.

Film seziže 35.36.

Greta Garbo

PISANI PAJČOLAN

Najnovejši in edini film seziže 35.36

Tudi Mali graben bo reguliran

Ljubljana, 17. oktobra

Obenem z regulacijo ljubljanskega zadnjega časa v naglem tempu napreduje, je letošnja jesen prinesla tudi pričetek del za ureditev Malega grabna, ki so jo prebivalci na ozemlju ob njem že dolgo težko pričakovali. Pod vodstvom terenske sekcije, ki vodi dela na Ljubljani, so dne 2. septembra zapeli krampi in lopate tudi v strugi Malega grabna in od takrat pa do danes se je delo pomaknilo že okrog 150 m od mostu na Opekarski cesti navzgor. Vso pot delavci poglabljajo strugo, zabijajo pilote ob krajih, da ob njih zasidrajo lašine, nato pa nasipajo breg in vse skupaj obdajajo z ruševino, da se zemlja ne bi posedala dalje. Dno bo fiksirano z debelimi gramoznimi krogli. Zelo pozostni so na obrežju majhni izvzrki, ki so na tistem mnogo pripomogli k razpadu bregov. Regulacija bo vse te izvzrke zajela in jih po betonskih cevih izvedla v strugo, tako da se bo svet ob reki osušil. Kakor ima vodstvo regulacije v načrtu, bodo letošnji zimo, če jim vreme ne bo preveč nasajalo, dovršili 500 m struge. Mali graben je dal okrog 60 družinskih očetom stalne zaposlitve. Delavce dobavlja terenska sekcija mestni socialni urad, njihove moze znašajo po 3 dinarje na uro, boljši delavci pa zaslužijo tudi nekaj več.

Kredit v znesku četr milijona dinarjev, ki ga je bila banaka uprava odobrila iz proračuna za javna dela Ljubljani, bo zadostil za kakšnih 6 mesecev dela v doseganem tempu in v tem času bodo po vsej priliki uredili strugo kakšnih 600 m daleč. S tem bo opravljena le desetina celotnega programa, saj je struga do Komarkega mostu potrebna popravilne, razširitve in ureditve v dolžini 6 km. Kakor upamo, bo mestna občina iz proračuna za javna dela prejela prihodnje leto malo večji znesek, da bo mogla nadaljevati regulacijo vsej še za 1 km. Če bodo dotacije dosegle pol do onega milijona na leto, bo vsa struga urejena v kakšnih treh ali štirih letih. S tem bi bila vsa okolica Malega grabna, predvsem pa polhograjska dolina, ki je pred devetimi leti doživela tako katastrofalno poplavo, za trajno rešena grožnje nevarnosti, ki grozi Barju, ker vode nima, jo prostega odtoča.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 ura premiera
DOUGLAS FAIRBANKS
kot nesmrtni
DON JUAN
Ljubezen, flirt, pustolovščine in še marsikaj.
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.
V nedeljo ob pol 11. matineeja
»ZENA BREZ PIZAME«
Vstopnina 3.50 Din.

Akademski slikar Germ razstavlja

Jesenice, 15. oktobra.

V nedeljo dopoldne je bila v risalnici narodne šole sovesno odprta kolektivna in retrospektivna razstava akad. slikarja G. J. Germa iz Novega mesta. Otvoritev je prisostvovala lepo število meščanov, med njimi več zastopnikov društva in organizacij. Predsednik občine mr. phar. G. Jože Zabkar je pozdravil G. Germa kot umetnika, narodnega in kulturnega delavca ter svojega nekdanjega učitelja na gimnaziji v Novem mestu in mu želel na Jesenicah čim lepši uspeh. Za to besede se je zahvalil G. Germ, najočnejši, da mu je razstava na Jesenicah omogočil knez namestnik Pavle. Zahvalil se je upravi občine Jesenice za veliko pozornost in zanimanje.

Lepo in pregledno urejena razstava obsega dela, ki kažejo umetnika od prve mladosti do zadnje dobe, figurirala in pokrajinska dela iz Slovenije, Hrvaške in Jadrana, poleg tega pa tudi kot učitelja in kulturnega delavca. Med vsemi deli vzbujajo največjo pozornost štiri nove slike v olju, ki jih je umetnik napravil v zadnjih tednih. Posebno lepa je ona, ki jo je slikal s poboja Dobrče in ki kaže Gorenjski ravan z Bledom, Pokljuko in Triglavskim gorjem. Razstava bo odprta ta teden vsako popoldne do nedelje zvečer.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 17. oktobra.

Pri posestnici Mariji Snojevi v Mostah, Zaloška cesta 130, sta se včeraj jutraj pojavila dva brezposelna delavca, ki sta beračila. Snojeva jima je dala nekaj hrane. Kmalu je zaklenila stanovanje in hišo, položila ključ na okno in odšla. Ko se je okrog 15. vrnila in hotela vzeti nekaj denarja izpod glavnice, ki je imela shranjenih 150 Din, je presenečena opazila, da ji je bil denar ukraden.

Tatvine je osumila oba pohajkujoča delavca, ki ju je tudi videla sosedova hčerka Ivanka Babičeva, ko sta okrog 9.30 prišla iz Snojeve hiše, se plašno ozirala okrog in jo naglo ubrala proti Polju. Okrog 15.30 sta se z nekim voznikom pripeljala od Polja proti Ljubljani. Babičeva je oba zasedevala, ko pa sta to opazila, sta na Zaloški cesti skočila z voza in jo ubrala v Pokopališko ulico. Tam ju je dohitel stražnik in ju aretiral. Bila sta brezposelni delavci Stefan V., rojen 1911 v Poljanah pri Mariboru in brezposelni kovinski delavec France S., rojen 1907 na Dovjem. Pri njiju niso našli denarja in oba tudi tatvino zanikata. Možje, da sta denar kmalu skrila, ker ju je videlo več Močanov med 9. in 10. uro, ko sta se potikala po Zaloški cesti in beračila od hiše do hiše. France se ni bil nikoli kaznovan, dočim ima Stefan za seboj 3 leta težke robije zaradi uboja. Policija je oba obdržala v preiskavi.

DANCING „NEBOTIČNIK“

VELIKA PREENEVENJA SAMO NEKAJ DNI
Nastopajo: CHARLEY ROBERTS — »živa zabava« — senzalija za Ljubljano, HANSENS IN COSTELLOs z neverjetnimi akrobacijami ter Z ORIGINALNIMI PLESNIMI TOČKAMI prvotne plesalke MARJETA POPOLOVSKA, ELLY NELSON in MONIKA RALF.
Ob nedeljah in praznikih ob 5. popoldne čajanka s programom.
VSTOP PROST
CENE OBICAJNE
Program se prične ob pol 11. in traja do 1. ure.

V mestu in na periferiji sta se pojavili dve prebrisani pustolovki. Te dni se je oglašala pri treh znanih trgovcih z usnjem drobna, črna oblečena mladenka, samozvestnega nastopa, in povsod izbrala najfinije kože usnja, zlasti jelenove, antilopne in druge, tako da je običajno znašala račun 400 do 600 Din. Ko so ji kože zavili, je dejala, naj račun kar pošljejo roka-čevljarju Albinu Turku v Prešernovo ulico. Čeprav je imela precej sigurne nastop, ji v trgovinah niso naselili, obdržali so naručeno blago in ji dejali, da bodo kar sami poslali Turku. Ta previdnost je bila na mestu, saj G. Turk ni nikogar pooblaštil, naj zanj nakupuje kože usnja po mestu. Policija opozarja trgovce, naj ne nasadajo mladi prebrisanki.

V Moste je pa prišla k dvema čevljarjema komaj 9 letna deklica in s prav nedolžnim obrazom dejala: Prosim, dajte mi tiste čevlje, ki so v popravilu. — »Kateri?« — je vprašal začuden čevljar. Pa je deklica po mirno pokazala na par čevljev, ki jih je videla slučajno na polici in ni hudega sluteti čevljar jih ji je izročil. »Plačali bodo že naši«, je rekla mlada navihanka in odšla. Tako je očiglavna dva čevljarja na prav preprosti način.

Pred dnevi je bila bivšemu notarju Jan-ku Globočniku iz Florjanske ulice 13 ukradena iz spalnice košara z moško obleko, sukničjem ter temnorjavimi in modrimi hlačami ter telovnikom v vrednosti 1000 Din — Na Vodnikovem trgu je nekdo izmislil Minki Košmerljivi, ženi zasebnega uradnika, volneno žensko majico in dve otroški majici v vrednosti 140 Din.

Profesor A. Sočnik umrl

Ljubljana, 17. oktobra.

Danes je umrl v Ljubljani profesor Tehnične srednje šole g. Alojzij Sočnik. Z njim leže v grob eden tistih tihih, skromnih in marljivih prosvetnih delavcev, ki žive samo za svoj poklic.

Pokojni je bil rojen 24. maja 1883 v Ljubljani, kjer je dovršil srednjo šolo in maturiral. Visokoskolske študije je dovršil na filozofski fakulteti dunajske univerze, kjer je tudi napravil profesorski izpit. Razen vojnih let, ko je bil kot rezervni častnik na bojišču, je služboval ves čas v Ljubljani, najprej na realki in l. državni gimnaziji. Po vojni je služboval do leta 1920 na l. državni realni gimnaziji, potem je bil pa premeščen na Tehnično srednjo šolo, kjer je poučeval, dokler ga ni zahrbna bolezen položila na bolniško posteljo. Leta 1916 se je poročil z Almo Zupančev, zdaj privatno docentko na naši univerzi. Imela sta enega otroka, ki ga jima je pa nemila usoda že kmalu po rojstvu ugrabila. Pokojni je spisal Logaritme, ki se rabijo kot učna knjiga še zdaj v naših srednjih šolah.

Pogreb odličnega pedagoga bo v petek ob 16 iz Križevniške ulice 8. Bodi mu lahka zemlja! Težko prizadeti gospe soprog, naši ugledni znanstvenici, dr. Almi Sočnik-Zupančev in vsemu sorodstvu naše iskreno sožalje!

Iz Celja

—c Solo na Svetju nad Celjem bodo prezidali. Krajevni šolski odbor na Svetju je razpisal oddajo obrtniških del pri prezidavi poslopja narodne šole na Svetju. Poljanila in poudbeni pripomočki se dobijo pri šolskem upravitelstvu na Svetju. Pisemne ponudbe se sprejemajo do 30. novembra. Prezidava stare šole na Svetju je bila nujno potrebna.

—c V celjski bolnici je umrl v sredo 86-letni prevzitar Franc Korun iz Braslova. Podlegel je težkim poškodbam na glavi, ki jih je dobil pred desetimi dnevi doma pri padcu.

—c Električni tok bodo ukinitili v nedo 20. t.m. od 8. do 14. v vsem Celju, ker bodo čistili transformatorje in preselili omrežje.

—c Podružnica Ferialnega saveza na drž. resni gimnaziji v Celju je na svojem 22. rednem obnem zboru v soboto izvolila naslednji odbor: predsednik Jože Barle, tajnik Maks Gruden, blagajnik Vinjo Domitrovič, arhivar Dušan Držec, člana odbora Vida Orožnova in Smiljan Vranjek; člani revizijskega odbora so Branič Majcen, Izidor Cergol in Dušan Zdobšek.

—c K licenciranju bikov, ki je bilo v sredo na sejmšču ob Voglajni, so prignali iz Celja 8, s Tebarja pa 10 lepih žirali.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 17. oktobra, katoličani: Margareta Marija Alakok; Hediaga.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zene — nikdar več! (Dvoboj na dnu morja)
Kino Ideal: Don Juan
Kino Sloga: Abesinija 1935
Kino Union: Maskarada
Intimni koncert ge. Fanike Brandlove ob 20. v Hubadovi dvorani

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trnkozy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Iz Kranja

—c Kranj bo v soboto popoldne napaden iz zraka. Kakor po drugih krajih dravske banovine, bo tudi v Kranju posebna večja za primer resničnega napada sovražnih letal. Namen teh večj, da se tudi prebivalstvo v zaledju, ki v doseganji vojni ni imelo opravka s sovražnikom, pouči v ravnanju za primer sovražnih pišekih napadov. V soboto popoldne med 14. in 16. uro napadejo »sovražna letala« Kranj. Metala bodo plinske bombe ter skušala mesto zažgati in porušiti. Prihod sovražnih letal bodo javile tovarniške sirene in zvone: nje zvonov v vseh cerkvah. Na to zvonjenje mora vsakdo, ki se mudi na ulici, ali na trgu, hiteti v žimbljive zavetišča. — Ulice in trgi morajo biti popolnoma prazni, odredbam žandarmerije se je treba brezpogojno pokoravati. Opozovanje lokal je dovoljeno le izza oken v stanovanju in izpod šmarjetne gore. — Točna navodila so bila dana še v posebnih okrožnicah. Za prvo pomoč v slučaju napada skrbje posebne ekipe, ki imajo vsake svoje odrejeno delo: obveščanje, reševanje, preiskovanje bojnih strupov, desintoksikacijo, gašenje požarov in odkopavanje ruševin. — Prenehanje nevarnosti bo zopet javilo zvonjenje. Gostovanje »Narodne Čitalnice« Gledališki odbor »Narodne Čitalnice« gostuje v nedeljo 20. t. m. ob 20. uri zvečer v Soškem domu v Trliču z Aharovo komedijo: »Zvijčenje je lepo«, katero je z velikim uspehom uprizorilo v Kranju.

Kavarna „STARA POŠTA“ Kranj

Od 17. okt. dalje dnevni koncert.

Igra prvovrstni Jolly Jockey Jazz.

—c Ljudska univerza. Pod okriljem novo ustanovljenega Jug. akad. društva se je nedavno ustanovila v Kranju Ljudska univerza. Njen namen je pač zapovedan v enem samem stavku: izobraževati najširše sloje občinstva. Sedež »Jade kot ljudske univerze je v hotelu »Stara pošta«. Tu se je preteklo soboto zvečer v veliki dvorani vršilo prvo predavanje. Prof. Tine Debeljak je govoril o današnjem položaju slovenske književnosti. Za informativno pomočilo so mu bili poslušalci zelo hvaležni. Udeležba je bila z ozirom na kranjske razmere še prav lepa, manjkal pa je ravno tisti sloj, ki druge nima prilike priti do izobrazbe. V tem oziru bodo prireditelji pač morali nekaj ukreniti, da pritegnejo ravno ta najširši sloj. Udeleženci so se predvsem rekutirali iz inteligentnih krogov, akademikov in dijakov. Zaenkrat so določena predavanja do novega leta ter bodo po svojem značaju kulturna, gospodarska in socialna. Predavali bodo odlični znanstveniki in univerzitetni profesorji. Ustanovitev ljudske univerze v Kranju, ki predstavlja idealno stremljenje kranjskih akademikov, je pač kulturni pojav, ki zasluži, da ga lokalna kronika registrira. Prihodnji večer Ljudske univerze bo dne 2. nov. Predaval bo dr. Pokorn o načrt nem gospodarstvu.

0 vojnih strupih v bodoči vojni predava danes 17. okt. ob 8. uri zvečer v gledališki dvorani Narodnega doma zdravnik g. dr. Joža Bežek.

Radioprogram

Petek, 18. okt.

11.00: Solska ura: Moja pot na Lovčen (Marjan Tratar); 12.00: Slovenski narodni napravi na ploščah; 12.45: Vreme, poročila; 13.00: Čas, obvestila; 13.15: Pojoča žaga rahlo poje, izvajajo g. Musar s spremljevalski orkestra; 14.00: Vreme, borza; 18.00: Zenska ura: Zenska volilna pravica (dr. Fjoi Grossman); 18.40: O zaščiti upnikov (dr. Voršič); 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: Nac. ura; 20.00: Vodopivov večer: 1.) Koncert dr. dijaškega orkestra; 2.) Uvodna beseda; 3.) Pevski koncert »Slogoc«; 21.20: Harmonika in orglice, gg. Stanko in Pišek; 22.00: Čas, vreme, poročila, spored; 22.15: Brahms Ogrski plesi (Klavir štiroročno), izvajata: Osef in Hrašovac Siliva.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Moraš mi povedati!«
Okenila se ga je in zaihtela.
»Si bolna?«
»Ne.«
»Se ti je kaj dogodilo?«
»Ne.«
»Kaj potem?«
»Ne sprašuj. Ne morem ti povedati.«
»Ako me ljubiš...«
»Ljubim... prav zaradi tega ne morem.«

»Zenska, ki koga zares ljubi, mu lahko vse zaupa; ako mi ti nočeš, je to dokaz...«

»Da te ne ljubim.« ga je prekinila.
»Vem, to si hotel dejati, kakor vselej, kadar bi rad kaj izsilil iz mene. Toda tokrat je nekaj resnega, zelo resnega. usodnega...«

»Plašiš me.«
»Pa je vendar prijetno, ker me osrečuje.«

»Resno, usodno in te osrečuje? To je prevelik rebus.«

»Našna ljubezen... ne, saj ne morem...«

Ohel jo je nežno in prosil dalje.
»Res ne morem... Sram me je.«
Pogledal jo je sprašujoče in dejal čez trenutek:

»... ni ostala brez posledic...«
»Da.« je dahnila komaj slišno. »Sedaj veš vse.«

»Sida, moja sladka...«
Stisnila se je k njemu še bolj;

»Tako zelo sem si želela postati mati. Sedaj se mi ta želja izpolnjuje. Srečna sem, čeprav se bojim.«

»Česa?«

»Pomisli! Ti moram mar še razlagati? Se ne zavedaš, v kakšem položaju sem? Ervin bo vedel, da otrok ni njegov! Ko mu ne bom mogla več prikrievati, bo konec sedanje idile. Prisiljena bom presekati ta vokal.«

»Ti bo žal?«

»Ne. Toda... saj veš, kako malo je v meni poguma.«

»Govoriva pametno. Sida!« je dejal zdravnik. Tega skrivljanja in slepomiselnosti sva že oba naveličana Ljubiva se sklenila sva posvetiti se drug drugemu... Čemu bi to še dalje prikrivali? Bi se moglo mar kaj spremeniti? Na kaj naj bi še čakala? Končajva! To je najlepša priložnost.«

»Tudi neizgovorna. Z vso dušo si želim rešitve, a poloma se vendarle bojim. Določno vem, kaj bo. Ervin se bo zrušil od obupa; oče bo zdviljal, ljudje bodo

zavreščali. Strahotno...«

»Ne misli na to, dokler ti ni treba. Tako se je moralo zgoditi. Ne ti ne jaz ne mihe drugi ni mogel spremeniti te usode. In če se bova sedaj borila v tej vihri, bova vsaj edela, da se boriva še za tretjega — za najinega otroka. Za njegovo lepšo in boljšo bodočnost.«

»Da, za njegovo srečnejšo usodo. Danilo, najin otrok ne sme biti tako nesrečen, kakor sva midva. Nanj ne sme pasti senca Silanova. Kaj ne, da maščevanje Boga osvete njega ne bo več dosegljo.«

»Moja mala norica! Čemu misliš vedno na neko božje maščevanje? Vse to je sama domišljija. Ne samo rajin otrok, tudi midva bova: še srečna, zelo srečna.«

»Morda... Toda glej, često se mi zdi, da so naše najine sanje o bodoči sreči čisto navadna utvara, da te srce v resnici nikoli ne bo. Kdor pade v smolo, ostane osmoljen. Morda sva najlepše že doživela — v tistih dneh prve mladosti, in sedaj. Takrat, ko sem se neumno lovila za svojimi čustvi, se skrivala pred teboj in te obenem iskala. S nistem prav nič zavedala. Tudi, ko sem te izgubila, sem vedela kako lepo je bilo. Mar ni čudno, da se zavedam najlepših trenutkov svojega življenja šele tedaj, ko že odbežnejo? V perspektivi preteklosti je sploh vse lepo kakor v edinstvu.«

»Ker ostanejo od vsega le obrisi, brez

ovirajočih malenkostnih motenj. Toda bodočnost, kdo bi gledal mračno v vstajajoči dan? Sai sva še tako mlada; in biti mlad se pravi biti poln upov.«

»Ko ne bi bilo med sedanjostjo in bodočnostjo tega...«

»Samo no preskoku oir se odre ravna pot. Morava jih preskočiti, čimprej, tembolje.«

»Bojim se zaleta, ker mu lahko sledi padec.«

»Padec v rešitev.«

»Prav tako lahko tudi v pogubo. Ne pozabi, da jo to ovirje žive in lahko svojevoljno reagirajo. Kdo ve, po kakšnem orozju samooobrambe sežejo! Če izbihaš klin s klinom, se lahko oba zlomita.«

»Čudno, kako temeljito g...« vsa ta vprašanja. Sedaj vem, da je ženska razknanla zares nekaj nerazumljivega in »kemu vedno tuja. Včas« skočite brez vsake misli v negotovost, drugekrat pa premišljajete nekaj tedne in mesece, preden napravite en sam korak po najravnarjši cesti. Navadno vam je pot v nozbu silno kratka, pot v srečo pa neskončno dolga.«

»Meniš?«

»Ne, to je stara resnica.«

»Po tvojem naj bi se torej kar pogнала preko vzgo tega?«

»Kar se itak mora zgoditi. Storiha bi lahko že davno.«

»Čakala sem, da dozor.«

(Se bo nadaljevalo.)

ELITNI KINO MATICA

tel. 21-24.

HOCETE SE NASMEJATI. Hočete pozabiti za 2 uri na vsakdanje težave! Oglejte si LJUBAVNO PUSTOLOVŠČINO

ŽENE - NIKDAR VEČ!

(DVOBOJ NA DNU MORJA)

Film je za vsakega. — Film za smeh. Film produkcije 1935 36.

Predstave danes ob 4, 7.15 in 9.15 uri.

Stalno prinašamo filmsko reportažo iz Abesinije.

Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

DNEVNE VESTI

— Novi predsednik Državnega sveta. Z ukazom kraljevih namestnikov je imenovan za predsednika državnega sveta sedanji član državnega sveta dr. Stjepan Sagadin.

— Za državnega prokuratorja v Ljubljani je imenovan po natečaju z ukazom kraljevih namestnikov svetnik finančne prokurature v Ljubljani dr. Jože Vidmar.

— Minister pošte o reformi naše radiofonije. Minister pošte in telegrafa dr. Branko Kaludjerić se mudi na inspekcijem potovanju v Zagrebu. Novinarjem je pojasnil v daljši izjavi svoje misli o najhujših delih svojega področja, o reformi naše radiofonije in o potrebah Zagreba. Izjavil je med drugim, da se nabavljata material za avtomatizacijo telefona na Bledu in v okolici. Te instalacije bodo gotovo v prihodnji poletni sezoni. Vprašanje organizacije naše radiofonije je postalo pereče. Radio mora biti dostopen vsakemu našemu državljanu, kar je mogoče le, če moremo uporabljati tudi cene aparate. To pa zahteva močne oddajne postaje. Dobro organizirana radiofonija je pa tudi bogat vir dohodkov za državo. Zato smo začeli proučevati to vprašanje in končna odločitev bo padla v najkrajšem času, je dejal minister.

— Blagoslovitev spomenika v Judenburgu. Razveseljuje, kakšno zanimanje vlada med Slovenci za spomenik, ki so ga postavili Judenburgu žrtvam svetovne vojne, pripadnikom bivšega 17. pešpolka. Gane človeka, ko vidi, kako se posamezniki obračajo na odbor z vprašanji glede udeležbe pri slavnosti. Tudi gnočno najbolj šibki sloji bi srečno radi počastili spomin svojih bratov, če bodo le zmogli izdatke, ki jih je marsikateri pripravil odtrgati si od ust. Tudi najbolj siromašni pošiljajo za spomenik svoje prispevke kot vdovin dar. To plemenito gesto narekuje da rovalcem globoko občutena zavest, da je častna dolžnost nas vseh, da nosimo stroške, za katere so se odločili Judenburgani na lastno pobudo, mi — samo mi, saj gre vendar le samo za naše krvne brate. Zato bo izrečena na tem mestu vsakemu posamezniku za vse, kar je doslej storil, naj toplejša zahvala, vsem drugim — zlasti inovitimi slojem — pa naj služi to v posnemamje.

Rok za pošiljanje prispevkov »Škofiškemu ordinarijatu v Ljubljani« in za priglasitev zaradi udeležbe »Zadružni zvezi« v Ljubljani je podaljšan do 1. novembra, ker je blagoslovitev kapelice iz tehničnih razlogov preložena na 10. november. To nam je sporočil odbor v Judenburgu, kateremu moramo biti globoko hvaležni za njegovo prijetno poštovanost. — Odbor za odkritje spomenika judenburškim slovenskim vojakom.

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor Tel. 2730
DANES ob 16, 19.15 in 21.15 uri
težko pričakovana premiera velikega
senzacionalnega in veleakutnega
filma

ABESINIJA 1935.

Zivljenje v črnem Neguševem carstvu.
v Addis-Abebi, na cesarskem dvoru.
Verstvo, vzgoja mladine, vojaštvo,
kraji, kjer se vrše krvavi boj itd.
Krasen dopolnilni spored in nov
zvočni tečnik.
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13.
in od 15. ure dalje.

— Postranski prejemki prometnih uslužbenecv. Prometni minister je dovolil, da se členu 88 pravilnika o postranskih prejemkih uslužbenecv državnih prometnih ustanov raztegne v bodoče tudi na železniške upokojence, vdove in sirsje umrlih železniških uslužbenecv in upokojencev. S tem je dana možnost, da bodo mogli železniški upokojenci omočno člani njihovih rodbin dobiti najpotrebnejše količine premoga kakor aktivni uslužbenecv.

— Naše zdravniške sprejemnice so polne tuje navlake, slabih ilustriranih listov namške izjave, ki niso noben okras. Naše slovensko občinstvo pa bi rado domače revije in domače blago. Med tako spadajo pravkar izšli »Naši kraji«, album, ki po svoji vsebini, svoji domorodnosti in tudi tehnični opremljenosti prekaša vse podobne iz tujine. Zato ne odlašajte malenkostnega izdatka za ta album, ki stane v izdanju A Din 90.—, v izdanju B pa Din 40.—. Naroda se pri Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Miklošičeva c. 16 in tudi v vseh knjigarnah. Naj ne bo sprejemnice slovenskega zdravstva, zobozdravstva in bolnice brez tega vrhunskega proizvoda slovenske fotografske in tiskarske umetnosti!

— Na Jadranu je še vedno mnogo letoviščarjev. V Dalmaciji že davno ne pomnijo, da bi bilo sredi oktobra tako lepo ni toplo vreme kakor letos. V opoldanskih urah je vročina skoraj neznosna. V Bačevicih, Splitu je bilo v torek nad 11. stop. kopalec. V dalmatinskih letoviščih je še vedno polno letoviščarjev.

— Nova knjiga dr. Julija Kugyja. Sloviti raziskovalec Julijskih Alp in alpinist dr. Julij Kugy je izdal svojo četrto knjigo, ki se glasi »Anton Oltzinger. Ein Bergführerleben«. Ze iz naslova je razvidno, da je knjiga posvečena popularnemu Tonetu Oltzingerju, slavnemu vodniku po Julijskih Alpah, katerega življenje je bilo polno dramatičnih dogodivljajev, nevarnosti, pustolovščin itd. Knjiga je visoka pesem ljubezni, ljubezni do groba, je pa obenem tudi ena najpopolnejših Kugyjevih del.

— Odrpte planinske postojanke osrednjega društva SPD: Pestro barvana jesenska narava vabi planince in ljubitelje prirode. Spodnja koča na Golici bo še odprta in oskrbovana v soboto in v nedeljo dne 19. in 20. t. m.; jesenski izprehod mimo Dv.

Križa je ravno v sedanjem času edinstven. Erjavčeva koča na Vršču je oskrbovana redno ob sobotah in v nedeljah. Ob lepem vremenu bo v soboto in v nedeljo tudi oskrbovana Orožnova koča na Crni Prsti, iz katerega vrhunca je očarljiv razgled na Julijske Alpe ter daleč na Italijansko ozemlje do morja. Ob Bohinjskem jezeru nudita cenen oddih postojanki Zlatorog in Sv. Janez. Dom v Kamniški Bistrici je stalno odprt ter je prijeten izlet skozi jesensko naravo po novi pešpoti po desnem bregu Bistrice. Dom na Kravcu je stalno oskrbovan ter privablja številne izletnike. Koča na Veliki Planini je prijetna izletna točka v jeseni mimo Sv. Primoža s povratkom na Dol preko Kamniške Bistrice. Weekend karte pocenijo izlete, da morejo planinci že v soboto popoldan na vrhove, kjer pričakajo solnčnega vzhoda.

— Smrt starega bosanskega sodnika. Včeraj so pokopali v Banja Luki ob veliki udeležbi pravnikov in občinstva enega najstarejših bosanskih sodnikov Rudolfa Preglja. Pokojni je 35 let služboval v Bosni in Hercegovini, pri okrožnem sodišču v Banjaluki nepretrgoma 16 let. Bil je na glasu kot dober pravnik in simpatičen mož.

— Smrt prvega ravnatelja za slepo dečo v Zagrebu. V torek je umrl v Zagrebu prvi ravnatelj zavoda za slepo dečo Vinko Bek. Pokojni se ni strahil nobene zrtve v delu za lajšanje brikde usode slepih otrok. Napisal je tudi več razprav o slepih in gluhoonemih.

— Zenin 15. nevesta 19 let. V torek sta se poročila v pravoslavni cerkvi v Banja Luki Rade Kuruzović, star 15 let in njegova izvoljenka stara 19 let, Kuruzović je najmlajši ženin Bosanske Krajine.

— Putnikovi avtobusni izleti. V nedeljo 20. oktobra. Logarska dolina 95 Din, Trst 140 Din (vključno potni list). Prijave pri Putniku, Gajeva ulica.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo staro jutro, jesensko vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 28, v Splitu in Sarajevu 25, v Beogradu 24, v Rogaški Slatini 23, v Zagrebu 19, v Ljubljani in Mariboru 17. Davi je kazal barometer v Ljubljani 770.7, temperatura je znašala 13.8.

— Kmetje linčali tatu. V Donji Petrički blizu Bjeovarja so kmetje včeraj zjutraj linčali tatu Stjepana Križana, ki je vlogil pomoči v hišo Gjure Cerkevca. Kmetje so ga zasačili pri vaški kapelici, vzeli so mu ukradene stvari in ga tako neusmiljeno pretepili, da je kmalu izdihnil.

Iz Ljubljane

— Iz Kazen za klevete. Pred malim senatom okrožnega sodišča se je vršila včeraj zanimiva obravnava proti odgovornemu uredniku »Glasa Naroda« zaradi grdih klevet, ki jih je objavil ta list 14. aprila v členu po pogrebu g. Frana Krapeža na račun društva »Kazina«, katerega predsednik je g. dr. Kramer. »Glas Naroda« je vedel med drugim poročati, da je doživel pokojni g. Krapež toliko najhujših razočaranj baš od strani onih, od koder bi bil moral pričakovati le zahvalo in pomoč ter da je bil njegov pogreb velika manifestacija pravcoljivosti in obsojbe, ki jo je izreklo vse naše meščanstvo. Zaradi klevet sta vložila društvo »Kazina« in konzorcij »Zvezda« tožbo in obravnava je pokazala to, kar je vsa naša poštena javnost itak vedela, da je namreč društvo »Kazina« postopalo napram pokojnemu g. Krapežu naravnost kavalirsko in da je do skrajnosti varovalo njegove interese. Ker se je o tem prepričalo tudi sodišče, je bil odgovorni urednik »Glasa Naroda« obsojen in sicer na 1.200 Din globe, v primeru neizterljivosti na 20 dni zapore, na 600 Din povprečnine, na 1.000 Din odkodnine, na povračilo pravnih stroškov in na objavo sodbe. Tako so bile klevete najbolj zavrejene.

Zakaj je

razirna krema

„LA TOJA“

edinstvena na svetu?

4.) Narejena je iz najzlahtnejših surovin po najnovejših izkuštvih znanosti.

— Iz Včerajšnji živinski sejem ni bil posebno živahen. Sploh niso več sejmi takšen dogodek, kakor včasih, ko so privlačili mnogo kupcev in prodajalcev od blizu in daleč. Ker je malo kupcev, tudi živine ni več mnogo na prodaj. Včeraj so prignali na sejem samo 66 volov, prodanih je pa bilo le 13. Krav je bilo na prodaj 48, a so jih prodali samo 18. Precej so pa šla v denar teleta v primeru s kupčijo v splošnem. Prodanih je bilo 20, dočim jih je bilo na prodaj 30. Kaže, da meščani ne jedo mnogo prašičje mesa, saj je bilo prodanih samo 14 pitanih svinj. Na sejem je bilo pripeljanih 27. Na našem sejmu je vedno na prodaj največ prašičev za rejo. Včeraj jih je bilo 306, toda v primeru s tem jih je bilo zelo malo prodanih, samo 75. Najmanj pa je bilo prodanih konj, ki so jih prignali na sejem 82, prodali pa 8. Na prodaj je bilo tudi 21 šrebet, a prodani so bila samo tri. Cene so v splošnem nespremenjene.

— Iz šentjakobčani ponavljajo v soboto 19. in v nedeljo 20. t. m. ob 20.15 uri Govekarjevo ljudsko igro s petjem »Legionarije«. Pri predstavi sodeluje ves ansambl odra, v glavnih vlogah pa nastopajo

dame: Petrovčičeva, Bučarjeva, Černičeva in gg. Handžić, Lavrić in Eyper. Igra je dosegla pri obih uprizoritvah lep uspeh in so se vsi posetniki od arca nasmajali dogodivščinam prostovoljca Jete, ki ga izvrstno igra gospod Lavrić. Cenjeno občinstvo opozarjamo na fotografije, ki so razstavljene v ljubljanskih izložbah. Cene znižane od 10. Din navzdol.

— Iz Spored neocajnega intimnega koncerta, ki ga izvaja Trio se. Brandlove v Hubadovi pevski dvorani. 1) Brahms-Trio. 2) Casado: Sonata v starem španjolskem stilu (za čelo). 3) Skrijabin: Etuda v cis-molu in Chopin: Scherzo v cis-molu (klavir solo). 4) Čajkovski: Trio v a-molu. Ker bo koncert prav gotovo ena najlepših komornih prireditev letošnje sezone, še prav posebno opozarjamo na ta večer.

KINO UNION

Tel. 2221

PAULA WESSELY

Režija WILLY FORST

Veliki film iz dunajskega

umetniškega življenja

MASKARADA

Najboljši dunajski režiser.

Največja evropska igralka.

DUNAJSKA FILHARMONIJA

Predstave ob 16, 19.15, 21.15

Predprodaja od 11-12.30 in

od 15 ure naprej.

— Iz Greta Garbo bo te dni gostovala v Ljubljani v svojem edinem velefilmu sezone 35/36 »Pisani pajolanci«. Ta film je zbudil te dni velikansko zanimanje v Zagrebu, v Beogradu bo pa tekel istočasno kakor v Ljubljani, kar dokazuje, da je ta film njena največja mojstrovina. Kloubki, ki jih nosi Greta Garbo v tem filmu, so senzacija zase. Cenjene dame! Nudi se vam prilika, da dobite zastoj eleganten, fin damski kloubek za la Greta Garbo, ako pogledate naslove osemnajstih filmov Greta Garbo, ki so se v Ljubljani predvajali. Kloubek je enak onemu, ki ga nosi Greta Garbo v velefilmu »Pisani pajolanci«. Kloubek je izdelal »Salon Nives«, in bo v par dneh ob priliki premiere razstavljen v foajeju »Elitnega kina Matice«. Poglejte natečaja objavimo posneje.

— Iz Esperantski tečaj v Mostah se odprvi v šoli Jurij v petek ob pol 20. uri. Poučevalo se bo po praktični Ce-metodi brez knjig.

— Iz Prirodoslovno društvo priredi ekskurzije v botanični vrt v Ljubljani v soboto 19. t. m. ob 15. uri. Zbirališče na dolenskem koncu Karlovskega mostu. Vodi vo po vrtu imata strokovnjaka gg. Toma-

Sovražniki naših zob

so najnevarnejši, če lahko neopazno vrlijo svoje razdiralno delo, podobno kakor milijonska armada gnilobnih bakterij. Če postanejo poškodbe vidne, je že prepozno. Bolje je se temu pravočasno izogniti, s tem da redno čistimo zobe z zobno pasto Chlorodont, ki navzlic svoji izredni čistilni moči, ne načinja občutljive zobne sklenine.

Tuba Din. 8.—

Jugoslovanski proizv.

žič in Lazar, asistenta botaničnega inštituta na univerzi. Vstopnine ni. Vsi člani in prijatelji društva so vabljeni k čim številnejši udeležbi.

— Iz »Teško je biti oče« je naslov smeja polne veseljaigre, ki jo ima na sporedu od petka dalje ZKD. Veliko komičnih zapletljajev, zbudaja smeh in veselje ljubka Lujza Utrichova in Romanovsky. Vstopnina najmlajša!

— Iz »Žene brez pišamec!« Kje in kdaj? To je naslov vesele matinee kina »Ideal« v nedeljo ob pol 11. uri dopoldne. Vstopnina enotna 3.50 Din

— Iz Važno žensko zborovanje. Po sklepu vseh ženskih organizacij v državi se bodo, kakor je »Jutros« že obširneje poročalo, v nedeljo 20. t. m. vršila v vseh večjih krajih Jugoslavije zborovanja za politično osvobodjenje žena, v Ljubljani bo tako zborovanje v magistratni dvorani ob 10. dopoldne.

— Iz Banovinska ženska zveza prosi vsa ženska društva, kakor tudi posameznice, da darujejo slovenske knjige za naše rojake, ki žive v inozemstvu. Sprejema jih uprava Ženskega sveta, Tavčarjeva ulica, 12/11.

— Iz Jutri sveže ščke male 8 Din, velike 12 Din kg. Ogrine, Gradišče in Vodnjakov trg.

Nebotičnik in žaba

Ljubljana, 17. oktobra
Senzacija, ki so jo v nebotičnikovem zabavišču zadnje dni le slutili, se je včeraj prvič pojavila: majhna žaba v našem največjem poslopiju. Ta žaba je seveda človek, Charly Roberts, ki izvaja kot žaba in človek tako neverjetne akrobacije, da so ljubljanci pozabili ploskati in ostali široko odprti ust, kar ni nič čudnega, saj je to dogodek, ki mu ni zlepa najti para.

Program je seveda tudi sicer pester. Ukrajinka Marijeta Popolavska je naša tuda nekaj novih plesov, od katerih je zlasti zanimiv ruski narodni, dasi po umetniški vrednosti niti ostala dva prav nič ne zastojata. Hansens in Costellos, ki sta s svojo neverjetno gibčnostjo in močjo že prvi dan osvojila simpatije ljubljancov, sta prav tako senzacija zase. Tudi Elly Nelson s svojo mladostno živahnostjo razveseljuje in zabava občinstvo vsak dan do zgodnjih jutranjih ur, ko Buba in Eta zaigrata še naš »Regiment« ali kako drugo

slovensko narodno pesem, ki sta jih že vse spoznala in se jih naučila. Žaba odide čez teden iz Ljubljane naravnost v Pariz, a nebotičniku bo ostala skrb, kako to spet izpopolnil svoj lepi družinski program.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 17. oktobra. Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Premiera.

Petek, 18. oktobra. Kralj Edip. Kameniti gost. Red A.

Sobota, 19. oktobra. Frak ali Od krojačka do ministra. Izven.

Nedelja, 20. oktobra. Direktor Čampa. Opera

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 17. t. m. Madame Butterfly. Premiera. Red Četrtek.

Petek, 18. t. m.: Zaprt.

Red C.

Sobota, 19. oktobra. Sveti Anton, vseh ljubljanih patron. Izven. Globoko znižane

cene od 24 Din navzdol.

Nedelja, 20. oktobra. Madame Butterfly. Izven.

Ponedeljek, 21. oktobra. Zaprt.

Iz Višnje gore

— Nov grob. Na Pristavi pri Višnji gori je umrla pretekli teden ugledni Turkovi družini hči Ančka, stara 42 let. Kako priljubljena je bila pokojna, je pokazal njen pogreb. Čeravno je bil delavnik, jo je spremljal na zadnji poti velika množica prebivalcev Višnje gore in okoliških krajev. Dekleta so jo spremlja v društveno zastavo in na grob so ji položili nad 20 vencev. Ančka Turkova je že delj časa bolela na vodenici. Za starše je njena smrt tem hujši udarec, ker so izgubili med svetovno vojno tri sinove. Bodi ji lahka, zemlja, žalujočim svojem naš iskreno sožalje!

DOBOTNIK REVEZEV

— O njem pravijo, da je prvi, ki seže v žep, kadar gre za dobrodelnost.

— Da, in roko potegne iz žepa šele, ko mine nevarnost.

NASPROTJE

— Hotel bi imeti ženo, ki bi bila pravo nasprotje mene.

— Ze vem — lepo, prijazno in inteligentno, kaj ne?

Prihajamo zopet in
prinašamo zadnje
modne novosti.
Oglejte si
izložbe.

VELEMANUFAKTURA

A. & E. Skaberne

LJUBLJANA

MALI OGLASI

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
smatko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

HUBERTUS nepremočljiv,
250 Din, otroški s kapuco 145
Din, trenčkot impregniran sa-
mo 420 Din, pumparice od Din
48.— naprej dobite pri Presker
ju, Sv. Petra c. št. 14 74

POZOR! Slikam kuhinje od
50.— Din naprej; sobe od 50.—
Din naprej. Se priporoča Mo-
kovšek, Sv. Petra c. 43. 2955
100.000 Din posojila rabim
proti vknjižbi na prvo mesto
posvesta z novo hišo proti vred-
nosti 350.000 Din. Plačam 8%
obresti, posredniki izključeni.
Ponudbe na upravo »Slov. Na-
roda« pod »Posojilo« 2956

NOVA PRALNICA-SVETLOKALNICA

ČUČEK — Kolodvorska 23

pere in lika OVRATNIKE po konkurenčni ceni.

AKO SE PREPRIČATE, ŽE ŠTEDITE.

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Obdala Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Umrl je danes naš dobi in preljubljeni

ALOJZ SODNIK

profesor teh. srednje šole.

Pogreb se bo vršil v petek, dne 18. ob 4. uri pop. iz Krževniške
ulice št. 8, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 17. oktobra 1935.

DR. ALMA SODNIK
in ostalo sorodstvo.

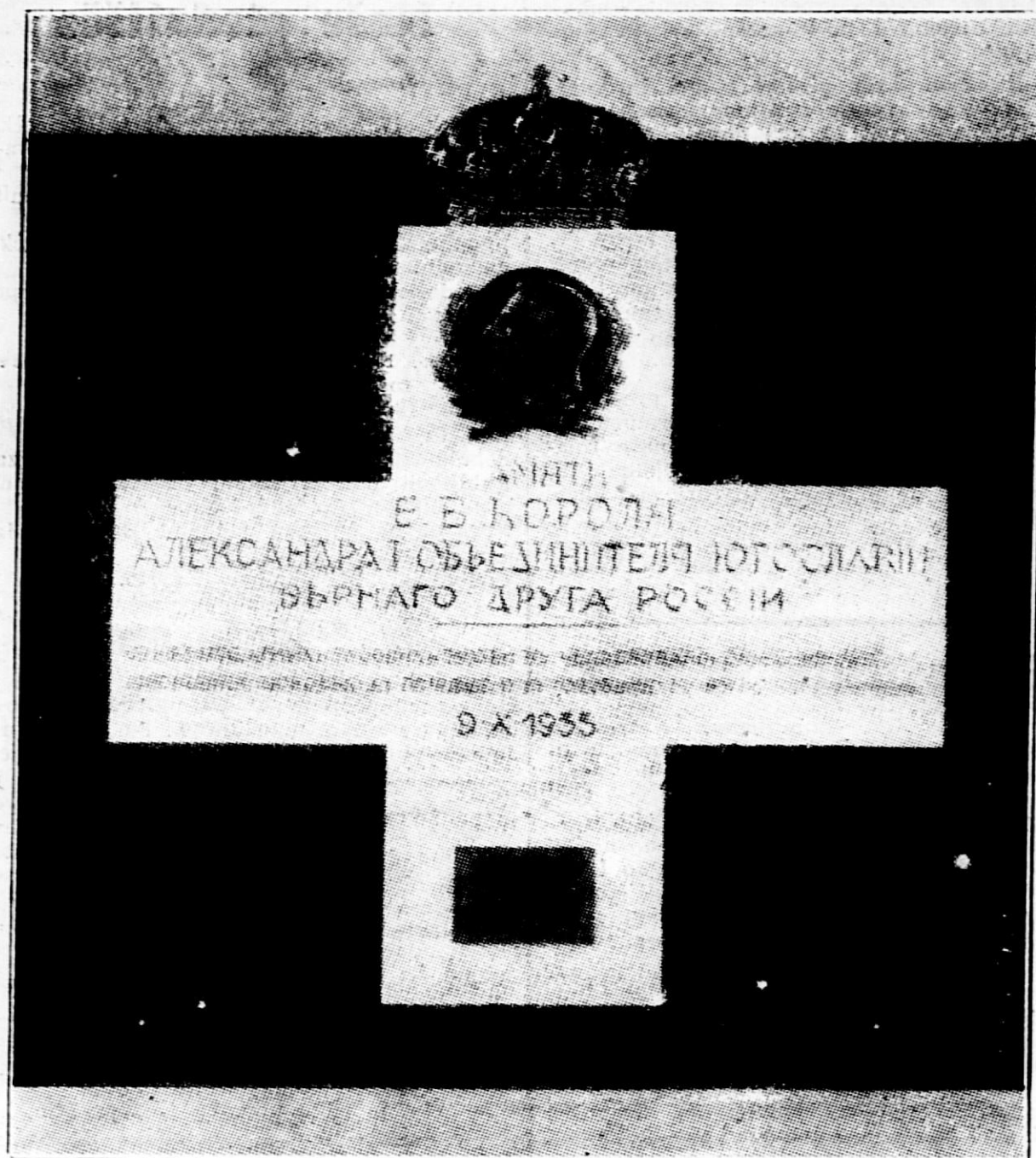
Ruski emigranti spominu kralja mučenika

Lepa spominna svečanost v ruski kapelici na oltarskem pokopališču v Pragi

Časi, ko je vezala Jugoslavijo dolžnost hvalnosti do Rusije, so se zdaj umaknili časom, ko dolgujejo stotisoči po svetu raztresenih Rusov hvalnost Jugoslaviji ter njenemu velikemu kralju Aleksandru I., čigar spomin bo večno živel tudi med ruski emigranti. Njegov svetli spomin so z globoko hvalnostjo potestili v Pragi živeči Rusi. V nedeljo je Zveza ruskih bojevnikov v Pragi odkrila v ruskem hramu na oltarskem pokopališču kralja Aleksandra I. lepo spominno ploščo.

glasom zapoje pred množico molitve o božjem usmiljenju in večnem življenju. Mnogi pokleknejo. In naenkrat se združi duhovnikov glas s pesmijo zbora v mogočen koral „Večna pamjat!“

Tisti hip vse poklekne in že zapoje zvon, ki ga je kralj Aleksander poklonil ruski kapelici na Oltarjih. Zvon in ihtenje, samo zvon, ihtenje in koral. Zvon zapoje, klečeči moške, ki se jim še poznajo sledovi vojne na obrazih, se ne morejo ubraniti solz. Večna pamjat viteškemu kralju.

Na belem križu na spominni plošči, ki je delo kiparja Jaroslava Bruhe, je v ruski napis: Spominu na Vel. kralja Aleksandra I. Zednitelja Jugoslavije, zve. stega prijatelja Rusije.

Bil je krasen jesenski dan, ko se je na polni ruski kapelici med grobovi Rusov in čeških legionarjev. Zbralo se je mnogo v Pragi živčih Rusov, Jugoslovenov in bolgarskih študentov, da se poklonijo spominu velikega kralja mučenika. Nad oltarjem stoji velika plošča, na kateri je vrisani prapor ruskega Sokola, ki so ga odnesli med gostim špalirjem ob častni straži v kapelico. Tam so bili zbrani člani jugoslovenskega poslanstva, zastopniki mesta Prage, vseh patriotskih ruskih društev ter povabljeni gostje. Iz kapelice je že zadonel prvi mogočni koral panhida, ki so ga peli dijaki ruske gimnazije, ko so se prihajale nove skupine Rusov in Jugoslovenov.

Pod ikonami in handeri plapolajo sveče, zadilji po kadilu, škof Sergej blagoslovlja spominno ploščo iz črnega marmorja, na kateri je bel križ s plaketo kralja Aleksandra v trnjejem in lovorjevem vencu. Pod plaketo je pa znak vsega junaštva Rusije: trak v barvah reda sv. Jurija. V nabito polni kapelici se začuje prvo ihtenje, ljudje se obračajo proti spominni plošči, solze jim zalivajo oči, molče in globoko sklonjeni stoje, vsi se prekrizajo, ko začne škof Sergej čitati blagoslovilne besede patrijarha Varnave. Potem stopi na podij gumen Isakij in spregovori nekaj ganljivih besed o kralju mučeniku. Govori o vestnosti, junaštvu in svetlem spominu mrtvega kralja, govori o Rusiji in solze mu teko po licu. V kotu kapelice stoji skupina mož s travkovi ruskih vojaških odlikovanj. Sklonjenih glav stoje in si brišejo solzne oči. Zene sklepajo roke. Obred se nadaljuje. Škof Sergej stopi v zlatem oblaku na prvo stopnico kapelice, z globokim

ljeto in najzvestejšemu prijatelju Rusije! Z blagoslovitvijo množice in poljubljanjem križa se obred zaključi.

Množica se počasi razhaja. Pred oltarjem se vsak še enkrat pokloni s pogledom na spominno ploščo spominu kralja mučenika. Častna straža Ruskega Sokola s praporom ostane pred spominno ploščo. Počasi se množica razhaja. Med zadnjimi odhaja iz kapelice, naslonjena na dva mladčeka, ruska starica, vsa skrušena. Na oddihu na bližnje grobove ustreljenih čeških legionarjev, kjer se je že nekolikokrat pobožno pokrižala. In molče položi na najbližnji grob šopek cvetja.

Bivša kraljica orožnikova žena

Poslanec Th. Valensi je opozoril v francoskem parlamentu vlado, da živi v Franciji v bedi bivša kraljica Salima Machimbo, a katero francoska vlada baje ni ravnala lepo. Salima je vladala nekoč na otoku Mohelli v skupini Komorskih otokov in je nečakinja slavne kraljice Ravavele z Madagaskarja. Kraljica Machimbo se je zagledala v orožnika Paula, poročila se je z njim in francoska vlada jo je pozvala, naj ji odstopi svoje pravice do otoka. Salima Machimbo je sprejela to ponudbo in za odškodnino je dobivala 3.000 francov letno. To je bilo leta 1899, a leta 1914 ji je bila renta povišana na 4.000, pozneje pa na 5.000 francov.

Zakonca Paul sta zašla v bedo in naprosila poslance Valensija, v čigar okraju ži-

vita, da bi se zavzel za njo. Poslanec je omenil, da ni lepo, če pušči francoska vlada v bedi kraljico, ki je odstopila Franciji svoje pravice do otoka. Minister za kolonije je protestiral proti trditvi, da si je Francija protipravno prilastila otok Mohelli, priznal je pa, da je renta 5.000 francov zdaj za bivšo kraljico bore malo. Predenjo bivša kraljica je podpel tudi ministrski predsednik Laval, ki je baje že odredil, da bo dobivala Salima Machimbo odtlej 10.000 francov letno.

Možev kazn je odsedela

Poroča v Harburgu je obravnavala v soboto v kriminalistiki pač osamljen primer. Večkrat se sicer pripeti, da pošljejo obsojenci proti nagradi v ječo namestnika, navadno brezposelne delavce, nikoli se pa še ni pripetilo, da bi sedela žena v zaporu namestu moža. To je storila neka 23 letna žena v Harburgu, ki je preoblečena v moškega preživela s drugimi jetniki tri tedne v harburški temnici. Odsedela je namestu moža kazn za tatvino na poštnem uradu.

Zamenjava je prišla na dan, ko je odšla žena po prestani kazni k fotografu, ki je na kazniški hodniku fotografiral kazence. Povedala mu je, kako je potegnila za nos sodne oblasti in ga prosila, naj ji da fotografijo. Fotograf je pa pozabil na častno besedo. dano mladi ženi. In začel je praviti svojim prijateljem in znancem, kako je sedela žena namestu moža v zaporu. Tako je zvedel o tudi državni tožilec in nesreča je bila tu. Žena je pa pred sodiščem dokazala, da jo je k slepariji prisilil mož in tako je bila obsojena samo na 50 mark globe. Strožja kazn čaka njenega moža, ki so ga takoj zapeli in ki bo moral poleg prvotne kazni odležati še drugo.

Vojvodinja Kentska in njen sin

To je prvi George, je dejalo več ljudi, ki jim je bilo dovoljeno videti prince Kentskega kmalu po rojstvu. Vse je presenetilo njegova budovita podobnost očetu vojvodi Kentakemu, najmlajšemu sinu angleškega kralja. Začelo se je priprave za krst, ki bo aredi novembra kmalu po poroki vojvode Gloucestrskega. Novi princ dobil najbrže ime George, drugo ime mu bo Nikolaj, tretje pa David. V angleški kraljeviši rodolini se govori zdaj samo o otrocih in to je bil tudi predmet zabave na intimni rodbinski proslavi v stanovanju vojvode Kentskega, kjer je bila gostiteljica v jvodinja sestrica grofica Teorringova.

Vse vojvodovo stanovanje je polno rož, kmoti tekojo po rojstvu prince so pošiljali vojvodinji od vseh strani rože. Včeraj teden sta pripeljala dva zvrheno polna avtomobila rož, poleg tega so jih pa pripeljali tudi v celni vrsti osebnih avtomobilov in šoferji so jih kar v procesiji nosili v vojvodovo stanovanje. Cvetličarne so seveda dobro zaslužile. Vojvodinja leži v beli sobi s srebrnimi in temnozlatnimi okraši. V tej sobi stoji široka udobnemu divanu podobna postelja. Od vseh grških in jugoslovenskih prijateljev dobiva vojvodinja krasne narodne noše, kakršne nosijo srbske, ruske in grške pleminke doma. Vsa Anglija se veseli s kraljevo rodbino.

Letalski napad na Ljubljano

Navodila prebivalstvu, ki se jih je treba strogo držati

Ljubljana, 17. oktobra.

V soboto se bo spet uprizorila vaja o letalskem napadu, ki bo pa večjega obsega, kakor dosedanje take prireditve, kar se bo raztezala na vse okolišje Ljubljane. Uporabila se bodo aktivna napadalna in obrambna sredstva, obrambni topovi, mitraljezi in drugo, a omona sredstva bodo markirale svetlobne rakete, in sicer rdeče rakete rušilne bombe, zelene rakete bojne strelce in bele rakete požarne bombe. Pasivna obramba pa bo sestavljena iz: sanitetskih oddelkov za prvo pomoč ranjenecem in zastupljenem, oddelkov za ugotavljanje in uničevanje bojnih strupov, požarnih oddelkov, tehničnih oddelkov za odločevanje ruševin ter popravljanje pokvarjenih električnih, vodovodnih in plinskih naprav.

Ker je ta vaja obenem tudi razbanje prebivalstva, kako naj ravna v primeru rešničnega zračnega napada in je tečaj to v življenjskem interesu vsakega posameznika, poziva predsednik mesta vse ljubljanske prebivalstvo, da se ravna po naslednjih navodilih: Pričeti dnevnne vaje in s tem bližanje sovražnih letal se bo objavilo z znakom „Vzbujna“ (alarm) in sicer s 3 zaporednimi topovskimi streli na Gradu, z zateglim tuljenjem železniških lokomotiv ter s rogovi, ki bodo nameščeni na raznih vzvišenih točkah po mestu. Ta znak bo trajal 3 minute. Čim bo dan znak alarma, se mora ustaviti ves promet (tudi tramvajski, avtomobilski itd.) po vseh ulicah. Prestanek nevarnosti bo objavljen s zvonjenjem zvonov po vseh ljubljanskih cerkvah. Ta dva znaka ali mora vsakdo zaradi pravičnega ravnanja dobro zapomniti.

Ravnanje prebivalstva pri dnevnih vajih. Prebivalstvo, ki ga preseneti znak „Vzbujna“ na ulici, v tramvaju in drugod, se mora skriti v za to posebno prirejena skupna javna zavetišča, ki bodo po mestu vidno označena, nadalje v najbližje hišne veže, hodnike, javne lokale itd. Stanovaleci iz onih delov mesta, ki so v bližini Gradu, Ržnika, Šišenskega hriba in Golovca, naj bežijo po najkrajši poti na vzvišena skrita pobočja. Avtomobili in druga prevozna sredstva (razen tramvajskih voz, ki ostanejo prazni na mestu), se morajo po ustavitvi prometa takoj umakniti v stranske, skritejše neoprometne ulice in se po njih razvrteti ob desni strani. Rdeče vozilke in elično pa je treba spraviti v najbližja dvorišča, toda tako, da ne bodo ovirali vstopa v otokne hiše. Nikdo ne sme na ulici ali kje drugje opazovati kretanja aeroplanov.

Čim, ki bodo ob znaku alarma v javnih lokalih ali uradih, naj ostanejo tam, ali ne v bližini oken, vrat, ali celo pred vrzmi. Stanovaleci, ki bodo ob znaku napada doma, naj takoj zaprejo vsa okna, spuste zaves in naj se umaknejo v notranjost sob, najbolje v kot med debelimi zidovi, da ne bi bili izpostavljeni nevarnosti od razstrelkov bomb. Nikakor pa ne smejo gledati in opazovati skozi okna. Ako ima hiša svoje zavetišče ali dobro obokano klet, naj se stanovaleci zadržijo tja.

Vse trgovine morajo pri znaku „Vzbujna“ takoj zapreti lokale in spustiti roke; namestenci ostanejo v trgovini, isto tako kupci, ki pokritih stojnic se morajo umakniti v najbližje veže ali kupci, ki stojijo na stojnicah, naj se umaknejo na svojih mestih zaradi čuvanja blaga. Ob času napada bodo na ulici poleg varnostnih organov, policije, žandarmerije in vojske samo reševalni oddelki in elični člani odbora za zaščito mesta, ki se morajo izkazati s legitimacijo OZAM-a.

Nočna vaja. Dnevni bodi stila tudi nočna vaja zaradi vezbanja „vzbujne“, ukinitve javne razsvetljave in ugasnitve privatne razsvetljave ter prestanika nevarnosti. Po stopku bo naslednji znak „vzbujne“ bodo objavili trije topovski streli na Gradu ter rogovi na raznih vzvišenih točkah mesta kakor tudi pikanje železniških lokomotiv. Vse to bo trajalo tri minute.

Takoj ob početku znaka „vzbujne“ se bo zatemnila (v resnem primeru prekinila) javna razsvetljava, v vseh zasebnih hišah, uradih in lokalih se morajo vsa okna zapreti in zastreti ter luči ugasniti.

ti reklamna razsvetljava pa ukiniti. Ves promet po ulicah se mora ustaviti. Prebivalstvo na ulicah in lokalih ostane mirno in kar največ zavarovano na svojih mestih, kjer se bo v tem trenutku nahajalo; vsa vozila se morajo ustaviti — tudi tramvaj, potniki pa ostanejo izjemoma v vozovih. Luči na vseh na mestu stoječih vozilih se morajo zastreti (za kar je treba že prej vse potrebne ukrepanja). Vozila, ki morajo iz javnih službenih ozirav voziti, morajo imeti strogo zasenčene luči. Za razsvetljava v hišah in lokalih naj bodo pripravljene sveče ali žepne svetilke.

Gledališke in filmske predstave ter koncerti se vrše nemoteno, zbiranje pred lokalni ali zapušanje lokalov za časa vaje je seveda prepovedano. Mesto ostane v temi pet minut, na kar bo spet vzpostavljena normalna javna razsvetljava in bo to obenem znak prestanika nevarnosti. V mestu bo nastopilo spet redno življenje.

Kdor se ne bo ravnal po teh navodilih in se ne bo pokoraval pozivom organov javne varnosti, bo po naredbi kr. banke uprave kaznovan z globo 10 do 1000 dinarjev odtlej z zaporom od 1 do 20 dni.

Iz Maribora

— Nocoj občinska seja. Drevi bo ob 18. uri v mestni posvetovalnici seja občinskega sveta. Dnevni red je zelo razsežen in bo tudi seja jako zanimiva. Sejo bo vodil župan g. dr. Juvan. Najbolj pa bo pereča razprava o znižanju prejemkov magistratnih uslužbencev. Se bo li našel med takimi občinskimi očetmi tudi kdo, ki bo sprožil vprašanje znižanja stanovanjskih najemnin?

— Mariborsko gledališče. Četrtek, 17. oktobra ob 20. uri: „Tartuffe“, Red A. Petek, 18. oktobra: zaprt.

— Iskra zanetila požar. Te dni je iskra iz soselovega dimnika zanetila požar v gospodarskem poslopju posesnice Marije Kmetec v Klopcah. Ker je bilo poslopje prito s slamo, so ognjeni žuburji kmalu opravili svoje delo. Škoda je precejšnja.

— Naknadna zapriška. V nedeljo 20. oktobra bo ob 10.30 uri na dvorišču vojašnice kralja Aleksandra I. v Melju zapriška vseh doslej iz katerega koli vzroka še nezaprčenih rezervnih in upokojenih častnikov in vojaških uradnikov ter vojaških obveznikov, ki se nahajajo na področju mariborske garnizije, okolišnega okolišja. Prijavitelj se je pri mestnem vojaškem uradu zaradi vpisa v zadetih spisih.

— Srednja seja v Mariboru. Vse naša gospodarska javnost z zanimanjem pričakuje srednjo seja, ki bo v dneh od 25. do 28. oktobra. Ta srednja seja bo navzven za Maribor, bo pa se vse naše severne, ne omejitve velikega gospodarskega pomena.

— V zadnjem trenutku rešena iz dravskih valov. V noči na torek se je blizu mejskega broda odigral razburtni dogodek. Okoli pol 23. ure so se iz dravskih valov zaslišali obupni klici na pomoč. To je stisnil tudi maribor Franc Benko, ki je brez pomisleka skočil in spleval k potapljujoči se ženski, ki jo je v zadnjem hipu rešil gotove smrti. Obupanka je bila 32-letna delavica Rozalija G. s Polbrezja. Bila je s svojim možem v gostini, kjer sta se brez pravega vzroka spela. To je ženo tako razburilo, da je odšla iz gostine naravnost k Dravi in skočila v valove.

— Odkritje Keimaričevega spomenika. V nedeljo, 27. t.m. bo odkrila Narodna stopnišna zveza lep spomenik na pobreskem pokopališču lep spomenik delavcu Keimariču, ki je pred meseci pri kopanju tako tragično preminil. Spomenik je umetniško delo mariborskega kamnoseka Kocjančiča in izraža vso tegobno dogodka. Podrobni opis spomenika smo nedavno že podali.

Lion Feuchtwanger

57

Žid Süs

Roman

Bledi in zaprti so se smejali Edomovi moči, njegovemu besnenju in divjanju njegovega življenja in konca. Vse to je minevalo, ostala je samo beseda. Vlačili so s seboj to knjigo celih dva tisoč let. Bila je njihov narod, država, domovina, dedščina in imetje. Lirčili so jo vsem narodom sveta in vsi narodi so izpovedovali njen nauk. Toda edini zakoniti lastniki, tolmači in upravitelji so bili samo oni.

Seststo sedemdeset tisoč tri sto devetdeset črk je imela Knjiga. Vsaka črka je bila plačana z življenji, tisočeri so se dali mučiti in usmrtiti za vsako črko. Ta knjiga je pripadala samo njim. In oni so v svojih molitvah ob največjih praznikih klicali, priznavali, ponosni samozvestno stopajoč prav tako prepričani, kakor mali zatirani in sključen: Ničesar nimamo, samo Knjigo.

2. Karel Aleksander je postal Magdalena Sibyl krasna darila, flandske in beneške gobeline, zlate stekleničice s perzijskim rožnatim oljem, arabskega konja, biserno ogrlico. Ni bil sti-

skač, rad je kazal svojo radodarnost in Magdalena Sibyl je smatral za svojo priznano ljubico. Vsak dan je prihajal komornik Neuffer vprašat v vojvodovem imenu po zdravju gospodične.

Magdalena Sibyl je prenašala vse to hladno in molče. Hodila je kakor brez duha, njen možat smeh, krasni obraz je bil mrk, usta so stisnjena, ramena čudno povesena. Z doma ni hodila, voščila je dober jutro, dober večer, drugače sploh ni govorila, jedla je sama, za gospodinjstvo se ni brigala. Z nikomur, niti s svojim očetom ni govorila o prigodi z vojvodo, večkrat se je pripetilo, da ga po cele dneve ni videla. Weissensee se ni upal združiti iz njene toposti. Bil je povišan v plemiča, zdaj je bil konferenčni minister. Bil je nemiren in zbezan, čutil je nezaupanje svojih tovarišev iz ožjega odbora deželnih stanov, hotel se je posvetovati s pravnikom Harprechtom in z Bilfingerjem, ki je bil pošten, značajan mož in njegov prijatelj, pa se ni upal.

Magdalena Sibyl je sedela po cele ure doma in zrla topo pred se. Bila je vržena sama iz sebe, voptetana, raztrgana, strta. Ali so bila to njena ramena? Če se je zbudila, ali je bila to njena kri? Najbolj čudno na vsem tem je pa bilo da vojvode ni sovražila.

Bila je kakor dobra žival, konj ali bik, topla in velika, vase zaprta žival. Često čutila v očeh take živali, kako je tuja in v yam nedosegljiva, pogosto se ji čutila blizu. Bas to je bilo strašno, to je izpreminjalo njen svet in njo... samo v kup glupih, smešnih razvalin, da je bil vojvoda žival, ki je ni mogoče sovražiti. Gotovo je bila zdaj tudi ona sama žival, morda nežnejša, ne tako rdeča, groba in razpaljena, vendar pa žival. In to, o čemer je sanjala, povzida k bogu, spojuje z njim in blaženost, vse to je bila samo glupa otroška, blazna prevara. Človek je zver, ne pa roža.

Odšla je k Beati Sturmovi. Poslušala je pobožno, s tolikim mirom in pričrnanjem izgovarjane besede priletnega, slepega dekleta, in morala se je premagovati, da ni počila v trpek, suh smeh. Kaj je videla ta! Saj je bila slepa! O ničemer ni imela pojma, vse, kar je govorila, so bile prazne, neznimske besede. Živiš v blaženi gorečnosti, sveto in krepostno. In nobene nečiste misli ni v tebi. Pa ti pride žival, rdeča od vina, razgrzta in hroščiča, pohodi in posvinja te s svojim blatom in sluzo. ti je pa ne moreš sovražiti! Pojasi to! Pojasi to vendar!

Vojvoda je povabil k sebi Weissensea in njegovo hčerko. Šla je k živali

z neko topo radovednostjo. Vse je bilo tako nališpano in smešno. Ljudje so se pehali drug v drugega, delali so se resne in izmišljali so si vzroke, da so lahko tako hitro in važno begali okrog. V resnici je bilo pa vse to brez zdrave pameti, vse to ni imelo večjega pomena kakor praskanje hroščev, ki jih je zaprl fantič v škaflico.

Sedela je pri Karlu Aleksandru. Dejala je: dober dan, Svetlost, in dvignila je k ustom čokolado. Govoril je z njo nežno, veselo in laskavo, kakor z majhnim otrokom. Odgovarjala mu je brezpomembno, mehanično. Zdelo se ji je, da ne sedi tu in ne govori ona. Silil je v njo naprej. Pomislila je, da je prej težak konj kakor bik in z mirno radovednostjo in odporom je čakala, ali si jo bo prilastil. Razsrdil se je končno, ko ni mogel z njo ničesar opraviti. Zares, devica mora biti trnasta in se delati užaljeno, tako je na vsem svetu. Toda to morda končno tudi nekaj pomeni, biti njegova, vojvoda ljubica. Takih krempeljv mu še nobena ni pokazala, tako hladno, ledeno še pri nobeni ni bil sprejet. Razsrdil se je Magdalena Sibyl za je pogledala, ne očitačaje, pa tudi ponosno ne. Toda v njenem pogledu je bilo tako nelagodno, žgoče roganje, da mu je kar slabo postalo in da se je zdel samemu sebi kakor oklofutani

mali praporček. Postal je zopet nežen in laskav. Molčala je. Končno se je polastil. Prenešla je to hladno, ne da bi se branila, in vojvoda je čutil, da njegova pohota ni utešena. Ko jo je spremljal po stopnicah h kočiji, je lakajem zamrl nasmeh na ustih. Bila je kakor mrtva ali blazna.

Prenašala je to še nadalje, ne da bi se branila tako, da jo je smatral vojvoda za svojo priznano ljubico. Prišla je k njemu kadarkoli ji je naročil, tudi javno se je kazala z njim. Ljudstvo je bilo veselo, da ima vojvoda tako dostojno, lepo in skromno ljubico, ki je bila povrh še na glasu kot svetnica in doma iz njihovega kraja. Da je imel Karel Aleksander poleg svoje krasne vojvodinje tako lepo dostojno in švabsko ljubico, to sicer ni moglo sprijazniti ljudi z njegovim židom, pač je pa popravilo in odstranilo marsikaj, kar je škodovalo njegovi popularnosti. Meščani so se odkrivali Magdalena Sibyl in mnogi so jo častili.

Tudi Weissensee je zelo koristilo to razpoloženje. Njegov ugled se je dvignil tudi v parlamentu. Čeprav se je v ožjem parlamentarnem odboru godrnjalo, bi bili vsi razen dveh ali treh radi na njegovem mestu in vsi so mu zavidali njegovo erco Neuffer mu je izkazoval mrko spoštovanje kot namestniku vojvodovega tasta.